

PRACOVNÍ LISTY

pro 4. a 5. ročník ZŠ

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

po přečtení knihy *Kluk a pes* si čtenáři mohou při práci s pracovními listy uvědomit klíčové události v knize a její poslání, které klade důraz na toleranci a solidaritu s tělesně postiženými a na uvědomění si faktu, že abychom něčeho dosáhli, musíme se učit.

Důkazem v této knize je i pes, který také chodí do „školy“, aby později mohl vykonávat své důležité psí povolání.

Úkoly k praktickému procvičení:

- psaní vlastních jmen a orientace v jmenném kalendáři
- psi, jejich rasy a pracovní uplatnění
- rozlišení sudých a lichých čísel
- procvičení vyjmenovaných slov
- slova příbuzná
- určení mluvnických kategorií podstatných jmen a sloves
- zhotovení plánu trasy podle popisu
- ukázka dramatizace textu
- psaní dopisu
- popis osoby
- popis pracovního postupu
- zápis trojciferných čísel

Pracovní listy pro vás vytvořila a úvodním slovem vybavila tentokrát sama autorka knihy, paní Ivona Březinová!

1

Kluk z knížky *Kluk a pes* se jmenuje Julin a má svého psího kamaráda Césara. Dohromady mají slavné jméno. Člověk jménem Julius César kdysi opravdu žil. Zkus uhodnout, kým byl:

- a) americkým boxerem
- b) římským císařem
- c) anglickým hercem

Najdi v kalendáři den, kdy slaví Julius svátek.

Jak zní dívčí varianta jména Julius?

Najdi v kalendáři i její svátek.

2

César je čistokrevný zlatý retrívr. Doplň vynechaná písmena tak, abys zjistil i jiné psí rasy. Každému psu pak vymysli jméno. Jaké písmeno napíšeš na začátku?

z ___ ý r __ r __ r

j ___ v __ k

o __ ř

k ___ š _____ l

d __ a

d __ m _____ n

n _____ ý o _____ k

b _ r ___ d _ n

p __ l

ch _ t

b _ x _ r

b __ d _ k

t __ i _ r

š __ c

bí _ l

k _ l _ e

Jednotlivé psy v seznamu od shora dolů očísluj a zakroužkuj ta čísla, která jsou lichá. Jak se říká číslům, která zůstala nezakroužkovaná?

3

Vyjmenovaná slova – doplň i/y:

Julinovi se zdá o tom, že je ve v__sokých horách. B__lý sníh se na slunci jen bl__ská. Julin jezdí na l__žích, ale spadne a zlom__ si nohu. Spustí pov__k a za chv__li sl__ší houkat sanitku. Už je bl__zko. Julin občas takové sny m__vá, i když na l__žích v životě nestál. Takovéhle v__m__šlené sny jsou pěkný nesm__sl. Ale Julin b__ moc chtěl b__t v__hlášeným l__žařem a vždycky zv__těz__t.

Césarovi se zase zdá o vel__kém m__či. M__č před ním utíká jako nějaká mazaná l__ška, a on ho nemůže ulov__t. Ani nabrat na rohy, protože je pes a ne b__k. Udýchaně plazí jaz__k. Ale je b__strý. Už to v__padá, že m__č brz__ chytí. Ale ten mu zm__zí před nosem. César se pustí do žalostného v__tí. Nakonec si ale v__hrabe kost. M__t p__tel kostí je lepší než m__t m__č.

4

Napiš příbuzná slova ke slovu lyže:

podstatné jméno:

přídavné jméno:

sloveso:

O čem se naposled zdálo tobě?

.....

.....

.....

Doplň rýmy ke slovu sen:

Opak noci je

Vejít dovnitř a pak zase vyjít

Přadlena přede na kolovrátku

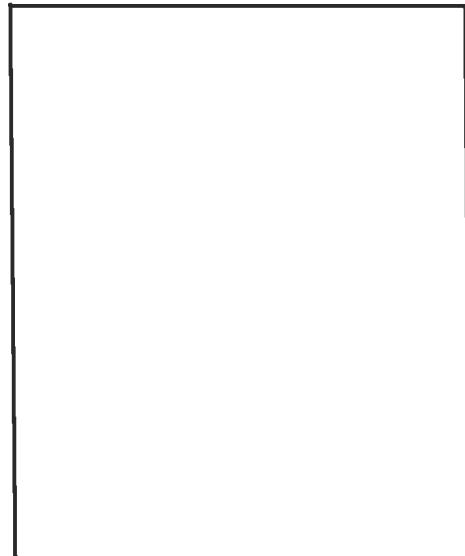
U poslední věty vyznač základní skladebnou dvojici.

Najdi ve slově kolovrátek dopravní prostředek.

.....

5

Vyhledej si v encyklopedii nebo na internetu, jak vypadá kolovrátek. Nakresli nebo nalep ho na vyznačené místo.

Julin je třeták jako každý jiný. Ale lyžovat opravdu nemůže. Co ještě nemůže dělat? A proč?

.....
.....
.....

Zdravotnímu postižení se někdy říká handicap /čti hendykep/. Handicapovaným lidem pomáhají jiní lidé, ale často i speciálně vycvičení psi. Spoj správně, komu který pes pomáhá:

vodicí pes	neslyšícím lidem
asistenční pes	nevidomým lidem
signální pes	lidem na vozíčku

6

Čím bude pes César až dokončí svou psí školu?

Co všechno musí César umět, aby mohl Julinovi pomáhat?

César na obrázku otvírá dveře lednice. Vezmi si pravítko a změř, jak je provázek dlouhý, když ho budeš měřit od kliky lednice po začátek Césarovy tlamy.

Takto ohraničený provázek je:

- a) přímka
- b) polopřímka
- c) úsečka

7

Na jaká další psí povolání se v knize připravují Césarovi spolužáci?

.....
.....
.....
.....
.....

Poznáš z říkanek z leporela Psi, psi, psi! o jaké psí povolání se jedná?

A)

Done! Honem! Stopa!
Pach z ní ještě stoupá.
Done, stopuj zloděje
do sněhové závěje.

.....

8

Vypiš z říkanky A) všechna podstatná jména a urči rod, číslo, pád a životnost:

.....
.....
.....
.....
.....

B)

Lavina se valí,
až se třesou skály.

Hlavně žádné zmatky!

Vyhrabu vás zpátky.

Vypiš z říkanky všechna slovesa a urči osobu, číslo a čas:

.....
.....
.....

9

Julin s kamarády pořádali v parku závody v jízdě na vozičku.

Zkus podle popisu v knize na s. 17 nakreslit plánek trasy.

Do plánu zakresli důležité body popisované v knize a také místo, kde se Julin převrátil.

Co děti používaly k měření času jednotlivých závodníků?

10

Dramatizace textu:

Když se Julin při jízdě vyboural, kamarádi se k němu hned seběhli... Rozdělte si role a přečtěte si promluvy postav, jako byste hráli divadlo.

Mirek: Dobrý, kámo?

Julin: Já jo. Ale vozejk je momentálně mimo. Vybili jste mi baterku, volové.

Ilča: Promiň.

Julin: No jo. Měl jsem si to včas zkontrolovat. Ještě v tom neumím tak chodit. Teda jezdit. Zvedne mě někdo? Nemusíte mě nejdřív přetrhnout. Radši bych, kdybyste mě naložili jako jeden kus. Nebo se bojíte, že vám to v příštím závodě nandám? Kdo vůbec vyhrál?

Aneta: Já.

Julin: Jo, vlastně. Jsi dobrá. Kdo mě dostrká domů?

Babka: Blázni nevycválaný! Div se nezabijou a člověku málem přivoděj infarkt.

11

César přinesl ze školy cizí tenisák. Julin na něm objevil škvíru.
Co bylo ukryto v tenisovém míčku?

Napiš vzkaz, který bude obsahovat nějakou tajemnou zprávu.
Můžeš si vymyslet i tajné písmo.

12

Míla v dopisu píše, že má z něčeho strach. Míváš taky někdy strach? Z čeho nejvíce? Zkus si svůj strach nakreslit. A pak ho jednou rovnou čárou škrtni!

Je Míla kluk nebo holka? Napiš další jména, která znějí stejně pro chlapce i pro dívky:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13

Mohou nevidomí lidé číst knihy? Mohou. Jejich knihy mají bílé stránky, takže se může zdát, že na nich není nic napsáno. Ale to je omyl. Do stránek jsou vyraženy slepecké znaky. Jsou to vlastně písmena složená z teček vytlačených do papíru. Nevidomý čtenář jede prstem po řádcích a čte hmatem. Tomuto písmu se říká Braillovo písmo. Vypadá jako nějaký tajný kód, ale zná ho většina nevidomých.

•	• :	• •	• • :	• : •	• :	• • :	• • :	• : •	• :	• :
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
•	• :	• •	• • :	• : •	• :	• • :	• • :	• : •	• :	• :
•	• :	• •	• • :	• : •	• :	• • :	• • :	• : •	• :	• :
k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	
•	• :	• •	• • :	• : •	• :	• • :	• • :	• : •	• :	• :
•	• :	• •	• • :	• : •	• :	• • :	• • :	• : •	• :	• :
u	v	w	x	y	z	á	č	ď	é	
•	• :	• •	• • :	• : •	• :	• • :	• • :	• : •	• :	• :
•	• :	• •	• • :	• : •	• :	• • :	• • :	• : •	• :	• :
ě	í	ň	ô	ř	š	ť	ú	ú	ý	
•		•	• •	•	•	• :	• :	• :	• :	• :
ž	.	,	:	;	?	!	„	()	

Zkus přečíst následující slovo
v Braillově písmu.

• • • • • :

14

Popis osoby

V příběhu se ztratil Julinův soused. Jak se jmenoval?

Představ si, že by se ztratil někdo z tvé třídy. Zkus ho ted' popsat tak, aby ho ostatní poznali, aniž bys prozradil jeho jméno.

Popis pracovního postupu:

A ted' si představ, že jsi pes, který má vystopovat ztraceného člověka. Popiš postup, jak se to dělá. Pokud potřebuješ, přečti si v knize znova stranu 35.

15

Kluk ze sousedství se bál jít ze školy domů, protože dostal špatnou známku. Co uděláš ty, když se ti něco podobného stane? Horší známku občas dostane každý...

.....
.....
.....
.....

Kdyby ses někdy dostal do opravdu svízelné situace, můžeš zdarma zavolat na Linku bezpečí, kde ti s každým problémem poradí. Vylušti teď její číslo (skládá se ze dvou trojciferných čísel):

- 1) Spočítej počet kopretin, které drží César v tlamě. Číslo napiš.
- 2) Od Julinova věku odečti číslo ročníku, do kterého ve škole chodí, výsledek zapiš za počet kopretin. A už máš půlku telefonního čísla.
- 3) Napiš trojciferné číslo, které se skládá ze tří stejných jednaciferných čísel s nejmenší hodnotou (nula se nepočítá). A máš druhou půlku telefonního čísla

Ted' si celé číslo zapiš do připravené kolonky.

LINKA BEZPEČÍ:

Správná řešení vybraných úkolů:

list č. 1: Julius César byl římský císař, Julius 12. 4., Julie 10. 12.

list č. 2: zlatý retrívr, jezevčík, ohař, kokršpaněl, doga, dalmatin, německý ovčák, bernardýn, pudl, chrt, boxer, buldok, teriér, špic, bígl, kolie.

sudá čísla

list č. 4: lyžař, lyžařský, lyžovat

den, ven, len

přadlena přede

kolo

list č. 5: vodicí pes pro nevidomé, asistenční pes pro lidi na vozíčku, signální pes pro neslyšící

list č. 6: úsečka

list č. 7: říkanka A – policejní pes

list č. 8: říkanka B – lavinový pes

list č. 13: Braillovo písmo – slovo AHOJ

list č. 14: Ztracený kluk se jmenuje Břeťa Urban.

list č. 15: Linka bezpečí: 116 111